

tadānīm tāvataivāyam yajño yajamānasamkārahetuḥ śilpasamūha upapadyate | yajamānasya prajātir jananopacāra upapadyate | atah sarvasāstrānushṭhānam eva saṃskārasādhanaṃ | nanu hotuḥ śāstra-sya prathamabhāvitvādikramaviśeṣaḥ saṃskāropayogī, na tv atra sarvasāstrānushṭhānam asti, mādhyamādināsavana evayāmarunnāmnaḥ sūktasyāchāvākenānushṭhānat | nāyam doṣaḥ | tatra tadabbave 'pi tritīyasavane hotur evayāmarucchastram asti | tat tathā sati yajamānasya sarvasāstrānushṭhānena yā pratishṭhāpekṣhitā, tasyām eva pratishṭhāyam enaṃ yajamānaṃ tad antataḥ śāstrāṇām ante pratishṭhāpayati |

32.

1. pūrvatra brāhmaṇacchānsinaḥ śilpe śāstre sukrītiṃ śānsati vṛṣākāpim śānsati (6, 29) yat sūktadvayam vihitam, tata ūrdhvaṃ kuntāpākhyam sūktam khile kuntāpanāmake granthe samāmnātam trīṇādrīcam vaktavyam | tadartham itihāsam āha |

chandasām | pṛishṭhyashadāhasya sambandhinām shashṭhenānā prāptānām gāyatrīyādinām chandasām rasaḥ sāro 'tyanedat | atikramyagachat | tadānīm sa Prajāpatir abibhet | bhītavān | kenābhiprāyeṇeti | so 'bhīdhiyate | ayam chandasām rasaḥ parāṇ parāvrittirahito 'tyeshyati | atikramya gamishyatīty anenābhiprāyeṇa | tato bhītah Prajāpatis tam rasam parastat parabhaḡe chandobhir gāyatrīyādibhiḥ paryagrihṇāt | parito niruddhavan | gāyatrīyādinām madhye kasya sambandhiraśam kayā paryagrihṇāt iti | tad ucyate | gāyatrīyā sambandhiraśam nārāsaḥsyā paryagrihṇāt | nārāsaḥśabdō yasyām ṛigjātāv asti seyam nārāsaḥ | tathā trishṭubhaḥ saram raibhyaḥ rebhaśabdopetayā ṛigjātīyā paryagrihṇāt | jagatīyā saram pārikshītyā pārikshicchabdopetayā ṛigjātīyā paryagrihṇāt | anusṭubhaḥ saram kāra-vyayā kārūśabdopetayā ṛigjātīyā paryagrihṇāt | tat tasmāt parigrahaḥ ūrdhvaṃ punaḥ chandasu gāyatrīyādīshu tam rasam adadhāt | avasthāpitavān |

3. nārāsaḥsīḥ | idam jāuḥ ityādīyas tīra ṛico nārāsaḥsyah | tatra nārāsaḥ stavishyata iti nārāsaḥśabdasya śrutatvāt | tās tīra ṛico brāhmaṇacchānsī śānsat |

5. tāḥ pragrāham | tā nārāsaḥsī tīra ṛicaḥ pragrāham pāde-pāde 'vasāya śānsat | yathā vṛṣākāpim pāde-pāde vigrihya śānsati tadvad etat | vṛṣākāpīśukte pragrahavidhir arthasiddho draśṭavyah | hi yasmāt kārapād idam ṛicam śānsanam vāṛśākāpam vṛṣākāpīśambandham kartavyam, tat tasmāt kārapād vṛṣākāper etannāmakasya sūktasya nyāyam prakāram eti | prāpnoti | vigrāha evātra tannīyāḥ || vṛṣākāpīśukte nyūnkhānīnārdāv api vidyete | ato 'trāpi tadubhayapṛāptān nyūnkhāṃ nīrākṛīyetaraṃ vidhatte |